

meierierne med — jeg mener jo nu, hvad jeg har sagt og gjør gjældende, at der kan være nogen Forskjel mellem Fælles- og Andelsmeierier i den Henseende, der her er Tale om — saa kunne Meierierne i deres Helhed — det gjælder for Resten ikke alene Fælles- og Andelsmeierier, men det gjælder alle Meierier, Herregaardsmeierier, Bøndemeierier, baade smaa og store Meierier — ikke anses for at være Smittefild. De maa snarere anses for at være nogle af de mest renlige Haandteringer, der findes. Derom har ogsaa hele Udvalget været enigt, og har givet det Udtryk i et Par Linier, som jeg skal tillade mig at oplæse: „Naar man skal tage en enkelt Klasse af Bedrifter for sig, nærer Udvalget den Opfattelse, at Ingen kan udpege nogen anden større Klasse af Saadane, der som Helhed kan maale sig med Meierierne, hvad Renlighed og Orden angaa. Dette ligger da ogsaa i selve Sagens Natur. For at naae den hoieste Pris stræbe alle Meierier at fremstille den bedste Vare; men da denne kun kan tilveiebringes ved en meget omhyggelig Behandling og navnlig ikke uden en vidt dreven Renlighed, saa tvinger egen Jordel dem netop stærkt, og vel stærkere end noget andet Middel kan, ind paa denne Vej.“ Dertil kommer, at jeg for Fællesmeieriernes Vedkommende skylder at gjøre den Bemærkning, som ogsaa er fremhævet i Betænkningen, at de ere i stærk Overgang til at blive Andelsmeierier, og hvor de ikke ere blevne det, ere de mange Steder i de senere Aar gaaede over til at opgive de store Svinehold, og forsaavidt de udlevere Mælken, ere de gaaede over til at udlevere den fegt. Selve Forholdets Natur har medført, at de ere komne til at gaa den Vej. Derfor har det ogsaa været en fælles Opfattelse i hele Udvalget at det er en Feil at lovgive alene for Fælles- og Andelsmeierier — forsaavidt har der været Enighed i Udvalget — men derimod har Udvalget delt sig i et Flertal og et Mindretal med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor langt man kunde gaa i Retning af at lovgive paa dette Omraade. Et Flertal, hvortil jeg hører, og paa hvis Begne jeg i dette Øieblik har Ordet, har ment, at man for Tiden ikke kunde gaa videre end til Forsøg i Retning af at standse Smittefilderne, og derfor have vi noiedes med at foreslaa Bestemmelser, som ville ændre Lovforslaget i den Retning. Udvalget erkjender, hvad ogsaa de indkomne Biser og for Resten ogsaa den almindelige Erfaring, som Enhver, der har særdeles ude paa Landet, er i Besiddelse af, viser, at stillestaaende Bøle som fremkomme paa Grund af daarlige Afsløb, hist og her kunne findes saavel

ved Meierier som andre Steder, og vi antage ogsaa, at det kan være sandsynligt, at de kunne være Smittefild. Derfor have vi stillet vort Forslag, som gaar ud paa at stoppe Smittefilderne. At det forøvrigt ikke ser saa rædsomt ud, som man skulde tro efter enkelte Optringer, og navnlig efter de stærke Udtalelser af Stiftskehjfuld Trautner, der ligge til Grund for Lovforslaget, med Afløbene ved de nuværende Meierier, synes at fremgaa af den Statistik, som vi i den Retning have faaet. Man ser nemlig deraf, at 84 pCt. af de nuværende Meierier ere betegnede som havende godt Afsløb, man kan endogsaa sige rigtig godt Afsløb, der er ikke Spor af, at der ved noget af disse Afsløb er Noget i Veien. Af de øvrige Meierier er der over 65 pCt., hvis Afsløb kun have mindre Mangler, Mangler, om hvilke der bruges forskjellige Udtryk. Jeg skal tillade mig at nævne nogle enkelte af disse Udtryk. Der er Udtryk som disse: „mindre godt Afsløb i forskjellig Grad“ — dette siges om 6 Meierier under Et — „temmelig godt Afsløb“; ved to Meierier hedder det: „Spildevandet løber i Veigrøften, men de ligge langt udenfor Byerne“, „Kørledningen i Norden ved Synet“, hedder det om et, og om et andet hedder det: „lader en Del tilbage at ønske“; om atter et hedder det: „ikke saa godt, som det kunde være“ og om et andet: „daarligt, men bliver nu godt“ og saa fremdeles i den Stil. Det er altsaa Betegnelser, som vi, der ere vant til at særdes paa Landet og høre Folks Fremstilling af den Slags Ting, ikke kunne faae andet Indtryk af, end at der egentlig ikke er noget Væsentligt i Veien med disse Afsløb. Naar man disse Afsløb til dem, som der ikke kan være særlig Fare ved, komme vi til, at 94 pCt. af Afsløbene i de nuværende Meierier, som ere blevne undersøgte i den Retning, have været tilfredsstillende, og at kun lidt over 5 pCt. have haft væsentlige Mangler. Med dette for Die har Udvalget troet, at naar Tilsynet fik en betryggende Form, kunde vi gaa til at anbefale et saadant i den Retning, idet vi, som jeg før nævnte, erkjende, at der er Mangler paa det Omraade, som jeg har tilladt mig at betegne her, der bevirke, at man kan anse dem for i alt Fald i visse Tilfælde at være Smittefild. Vi ere derfor gaaede til Bestemmelser, hvorved vi ændre de Bestemmelser, der indeholdes i de to Paragrafer af Lovforslaget. De Bestemmelser, vi have tilladt os at foreslaa, gaa ud paa — jeg antager, at ærede Medlemmer ere kjendte dermed, saa at jeg ikke behøver at oplæse det — at Kommuneraadene skulle have Tilsyn med disse Afsløb. Vi tro, at de ville have